

Systém horních a dolních hranic trestních sazeb představuje velmi rozšířený nástroj, jak omezit diskreci jednotlivých soudců a zvýšit spravedlnost systému trestního práva. Nicméně, přesný vliv systému horních a dolních hranic trestních sazeb je stále předmětem aktivního vědeckého zkoumání. Tato práce se zaměřuje na vliv systému horních a dolních hranic trestních sazeb na tresty udělené soudy. V teoretické části definuji teoretický model rozhodovacího procesu soudce. Tento model popisuje tři různé motivace soudců - vyhodnotit závažnost skutku a přiřadit ji ke konkrétnímu trestu, následovat obecné vzorce v trestání podobných skutků a porovnat skutek s ostatními skutky spadajícími do stejné trestní sazby. V empirické části této práce pak testuji hlavní predikce teoretického modelu s využitím dat o případech krádeže souzených českými soudy. Při tom využívám reformu, která změnila trestní sazby u krádeže a dalších trestných činů proti majetku. Ve své analýze používám standardní ekonometrické metody, zejména metodu rozdílu v rozdílech, dále pak lineární regresi, metodu přiřazování, metodu regresní diskontinuity a metodu rozdílu v diskontinuitách. Z výsledků vyplývá, že soudci reagují snížením trestu, a to nejen na přímou změnu trestní sazby, ale i na přidání více závažných případů do nezměněné trestní sazby. Dále v souladu s předchozí literaturou pozoruji u některých případů skokové zvýšení trestu při překročení hranice škody rozdělující dvě trestní sazby. Tyto výsledky lze interpretovat jako empirické potvrzení toho, že soudci při posuzování případu jednak přizpůsobují trest ostatním případům v dané trestní sazbě, jednak porovnávají udělovaný trest s tresty uloženými za jiné skutky se stejnou právní klasifikací. Empirické potvrzení těchto efektů je hlavním přínosem této práce. Navíc, tato práce může přispět k hlubšímu pochopení mentálních procesů při udělování trestu a její výsledky by mohly být podkladem pro diskuzi o optimálním systému trestních sazeb.